

Sunndal kommune
Postboks 94
6601 SUNNDALSØRA

Løyve til skadefelling av jerv i delar av Sunndal kommune

Fylkesmannen viser til søknad av 10.08.2016 frå Sunndal kommune v /skogbruksrådgivar Tarald Thorshov om skadefellingsløyve på jerv og telefonsamtalar med Thorshov same dag.

Med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd bokstav b) og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 13, gir Fylkesmannen i Møre og Romsdal Sunndal kommune skadefellingsløyve på ein jerv frå 11. august til og med 18. august 2016. Fylkesmannen har lagt særleg vekt på potensialet for vidare jerveskade med utgangspunkt i påvist jerveskade i beiteområdet. Løyvet vart formidla på telefon til Sunndal kommune 11. august kl. 12.15. Nærare vilkår følgjer av dette brevet.

Bakgrunn

Søknaden er fremma på bakgrunn av kadaverfunn 8. og 9. august og sakna sau og lam ved Nonsfjellet. Fire kadaver funne med kadaversøkande hund i perioden 8.-10. august, har i følge opplysningar frå Statens naturoppsyn (SNO) førebels vurdering «antatt» tatt av jerv.

Det blir vist til at det er for tidleg å iverksette tidlegsanking, då det er kort tid sidan slått på Røymoen og lenge til normalt sanketidspunkt.

Kommunen har oppnemnt kommunalt skadefellingslag og fellingsleiar.

Juridisk grunnlag

Det rettslege grunnlaget for avgjerda er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 andre ledd bokstav b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskrifta) § 13, jfr §§ 1 og 13.

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

“Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk (...)

b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom, (...)

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.(...)”

Rovviltforskrifta § 9 (Fylkesmannen sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):

”Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a. områdets betydning som beitemark*
- b. skadenes omfang og utvikling*
- c. potensialet for fremtidige skader*
- d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.”

Skadefelling er eit verkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjonar som kan oppstå. Løyve til skadefelling er difor knytt til bestemte skadesituasjonar, og vert avgrensa i tid og rom.

Rovviltnemnda i region 6 har i vedtak av 26. mai d.å. fastsett ein kvote på 5 betinga skadefellingsløyver på jerv i region 6 (Sør- og Nord-Trøndelag, samt Møre og Romsdal) frå 1. juni 2016 – 15. februar 2017. Det er så langt ikkje felt jerv av denne kvoten. I vedtaket står det mellom anna følgjande om skadefelling av jerv:

«Bestanden ligger over bestandsmålet per i dag. Terskelen for skadefelling bør være lav i områder som har oppfylt bestandsmålet i henhold til forvaltningsplanen. I områder uten mål om yngling av jerv skal terskelen for å få skadefellingstillatelse være spesielt lav.»

Fylkesmannen si vurdering

Etter naturmangfaldlova § 5 er det eit mål at artane og deira genetiske mangfald skal bli ivaretatt på lang sikt og at artane skal kunne forekomme i levedyktige bestandar i sine naturlege utbreiingsområde. Tiltak etter naturmangfaldlova skal likevel vegast opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. Naturmangfaldlova § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskrifta og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 6.

Det nasjonale bestandsmålet for jerv er i rovviltforskrifta § 3 fastsatt til 39 årlege ynglingar. Bestandsmålet er vidare fordelt på fem av åtte forvaltningsregionar for rovvilt, jf. rovviltforskrifta § 4. I rovviltregion 6 er det mål om 10 årlege ynglingar. Dei fylkesvise bestandsmåla går fram av forvaltningsplanen, og er i Møre og Romsdal på 3 tre årlege ynglingar i Sunndalsfjella og Reinheimen.

Etter rovviltforliket punkt 2.2.19 skal soneinndelinga forvaltaast tydeleg. Dette er tydeleggjort i brev av 28. april 2014 frå klima- og miljøministeren til fylkesmennene og rovviltneemdene og i brev av 21. mai 2014 frå Klima- og miljødepartementet (KLD) og Landbruks- og matdepartementet (LMD) til rovviltneemdene, med kopi til fylkesmennene. I område som i forvaltningsplanen er definert som yngelområde for rovvilt skal beitenæringa tilpasse drifta med utgangspunkt i at det vil forekomme rovvilt i beiteområdet. Her skal terskelen for skadefelling vere høg. I prioriterte beiteområde veg omsynet til beitenæringa tyngst, og det skal vere lav terskel for uttak av rovdyr som har gjort eller er venta å gjere skade i desse områda.

Etter naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8 til 12 leggjast til grunn som retningslinjer ved offentleg myndighetsutøving. Offentlege vedtak som kan påverke naturmangfaldet skal så langt det er rimeleg vere tufta på vitskapleg kunnskap om artar sin bestandssituasjon samt effekt av påverknad, jf § 8.

Gjennom statusrapportar frå Rovdata og informasjon frå det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt har vi god kunnskap om den samla belastninga jervebestanden er utsett for, jfr naturmangfaldlova §§ 8 og 10. Ut over nokre påkjørslar og predasjon, skjer avgangen av jerv hovudsakleg gjennom lisensfelling og skadefelling. Førre-var-prinsippet i § 9 vert difor tillagt lita vekt i denne saka.

Førebelse tal frå Rovbase viser at det hittil er påvist 11 ynglingar av jerv i region 6. Tre av ynglingane er registrert i Møre og Romsdal, alle innafor området som er definert som yngelområde for jerv. Det er ikkje gjort hiuttak i Møre og Romsdal i 2016. Det blei ikkje felt jerv under lisensjakta 2016/2017.

Talet på påviste ynglingar ligg over bestandsmålet for jerv for regionen, og ligg på bestandsmålet for Møre og Romsdal fylke. Fylkesmannen legg til grunn at felling av ein skadegjerande jerv innafor forvaltningsområdet for jerv innafor fastsatt kvote frå rovviltnemda, ikkje vil verke inn på overlevinga til den sørvestlege jervebestanden i Norge.

Det følgjer av rovviltforskrifta § 9, at Fylkesmannen skal gjere ei særleg vurdering av den konkrete situasjonen opp mot følgjande fire kriterium;

Området si betydning som beitemark

I følgje tal frå organisert beitebruk (OBB) vart det i 2015 sleppt 432 sau og lam på utmarksbeite i Sunndal beitelag - Grøvdalen øst (kjelde: <http://kilden.skogoglandskap.no>). For sauebruka på fjellgardane i Sunndal er bruk av fjellbeite ein viktig del av driftsgrunnlaget, og verdien av beitemarka er vurdert å vere høg.

Omfang og utvikling av skadene

Det er gjort funn av fleire kadaver siste dagane der antatt dødsårsak er jerv.

Potensialet for framtidige skader

Skaden er skjedd i eit beiteområde med årvisse tap av sau til jerv. Beiteområdet ligg innafor yngelområde for jerv slik det er definert i forvaltningsplanen, og det er i år påvist yngling av

jerv i Sunndalsfjella. Erfaringsmessig aukar tapet av sau og lam til jerv utover i august og september, slik at skadepotensialet er vurdert å vere stort.

Mogelegheit for å gjennomføre førebyggjande tiltak

Det blir gått utvida tilsyn i beiteområdet, også med kadaverhund. Sauer i besetninga er utstyrt med e-bjøller. Normal sankedato i Møre og Romsdal er 15. september. Det er kort tid sidan slåtten på Røymoen, og begrensa med fôrressursar tilgjengeleg på grunn av relativt kort vekstsesong. Det er ikkje opplyst om det fins tilgjengeleg beredskapsareal. Fylkesmannen vurderer likevel at tidleg nedsanking av beitedyra no er lite tilfredsstillande så lenge før normal sankedato.

På bakgrunn av funn av fleire kadaver med eit skademønster som gjer at skadene er førebels er vurdert som antatt forårsaka av jerv, samt forventa ytterlegare jerveskade på sau i beiteområdet, gir Fylkesmannen skadefellingsløyve på ein jerv til og med torsdag 18. august 2016. Fellingsløyvet gjeld omsøkt fellingsområde i beiteområdet til Sunndal beitelag – Grøvudalen øst.

Økonomisk godtgjering for fellingsforsøket, jf rovviltforskrifta §§ 9 og 9a

Fylkesmannen legg til grunn at fellingsforsøket vert gjennomført på ein effektiv og hensiktsmessig måte. Det vert sett av ei økonomisk ramme på kr 56000,- for kompensasjon for jegarar som deltek i fellingsforsøket (§ 9a). Det vert ved første gongs iverksetting av fellingsforsøk avsett eit beløp på inntil kr 15000,- til dokumenterte utgifter (§ 9)

I tillegg til døgnatsen skal kommunen berekne feriepengar og arbeidsgivaravgift. Dette skal kommunen dekke innafor ramma frå Fylkesmannen. Utbetaling skjer på grunnlag av vilkår som nemnt i kommentarane til rovviltforskrifta, samt rapport frå fellingsleiar om skadefellingsforsøket og den tid som er benytta. Fylkesmannen yter etter søknad tilskot til kommunen til dekking av godtgjering utbetalt etter vilkåra som nemnt over.

Vedtak

Ut frå vurderingane ovanfor og med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd b) og § 77; jf. §§ 1, 3, 9 og 13 i rovviltforskrifta av 18.03. 2005, samt vedtak fatta av Rovviltnemnda for region 6 den 26. mai 2016, gir Fylkesmannen Sunndal kommune fellingsløyve på ein (1) skadegjerande jerv.

Fylkesmannen innvilgar ei økonomisk ramme på kr. 56000,- til jegarløn (§ 9a), og kr 15000,- til dokumenterte utgifter (§ 9).

Følgjande vilkår er knytt til iverksetting av fellingsløyvet:

1. Fellingsløyvet gjeld frå 11.08.2016 til og med 18.08.2016.
2. Løyve til felling gjeld innafor beiteområdet til Sunndal beitelag – Grøvudalen aust, avgrensa av Grøvu elv i vest/nord, Reppa elv i aust og i sør ei linje mellom utløpet av Litjvatnet og elvemøte Reppa/Stegåa.
3. Jervetispe i følgje med ungar er unnateke frå fellingsløyvet.

4. Fellingsløyvet vert gitt til Sunndal kommune. Sunndal kommune er ansvarleg for å halde seg innafor den økonomiske ramma som er gitt.

5. Fellingsleiar er Håkon Melkild. Fellingsleiar er ansvarleg for fellingsforsøket, og er ansvarlig for at det ligg føre liste over alle som tek del i fellingsforsøket. Kopi av lista skal sendast fylkesmannen. Fellingsleiar utarbeider fellingslogg som skal sendast Fylkesmannen når fellingsforsøket er avslutta.

6. Fellingsleiar er ansvarleg for at alle som tek del i fellingsforsøket er kjent med vilkåra i dette vedtaket.

7. Fellingsleiar og deltakarane i fellingslaget skal ha avlagt skyteprøve for bruk av rifle til storviltjakt seinast i 2015. Dei skal òg vere registrerte som lisensjegerar, jf. Forskrift om utøving av jakt, felling og fangst, av 22. mars 2002, §§ 13 og 14.

8. Det skal berre nyttast våpen og ammunisjon som tilfredsstiller krava til jakt på jerv, jf. Forskrift av 22. mars 2002 om utøving av jakt, felling og fangst.

9. Felling eller forsøk på felling skal meldast til Fylkesmannen på mobilnr. 9092 6016 og Statens naturoppsyn.

10. Dersom jerv vert skadekoten pliktar dei ansvarlege å gjere det dei kan for å avlive dyret snarast mogeleg. Skyttar pliktar å forvisse seg om påskote dyr er truffe eller ikkje. Ved skadeskyting skal skyttar utan opphald underrette Fylkesmannen og næraste politimynde. Fylkesmannen avgjer vidare gjennomføring og avslutting av ettersøk. Dei som har deltatt i fellingsforsøket skal utan godtgjering bistå forvaltningsmynde eller politimynde i det vidare ettersøket.

11. Jerv felt i medhald av dette løyvet er viltfondet sin eigedom. Etter § 16 i Forskrift om forvaltning av rovvilt, skal jeger vise fram felt dyr for SNO for kontroll og prøvetaking så snart som råd etter felling. Jeger skal kunne påvise fellingsstad dersom SNO, politi eller fylkesmannen ber om det.

12. Felling og forsøk på felling etter dette løyvet kan gjennomførast uavhengig av grunneigar sin jaktrett, jf. viltloven § 35.

Klage

Dette vedtaket kan påklagast innan 3 veker etter at melding om vedtaket er motteke eller gjort tilgjengeleg i Miljøvedtaksregisteret; jf. forvaltningslova kap. IV, §§ 28 og 29. Ei eventuell klage bør grunngivast og skal stilast til Miljødirektoratet, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim, men sendast til Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 Molde.

Alle vedtak som gjeld felling av freda rovvilt blir gjort tilgjengelig på www.miljovedtak.no.
Ein kvar kan fortløpande følgje med på vedtak som gjeld felling av freda rovvilt, ved å
abonnere på vedtaka (epostvarsling).

Med helsing

Linda Aaram (e.f.)
miljøverndirektør

Astrid Buset

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi:

Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
Sunndal lensmannskontor	Postboks 33	6601	SUNNDALSØRA
Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge v/ Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER